

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Sociální politika I. **Sociální zabezpečení jako základ sociální politiky**

CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_015/0002400

ROZVOJ VZDĚLÁVÁNÍ NA SLEZSKÉ UNIVERZITĚ V OPAVĚ

7. Sociální zabezpečení jako základ sociální politiky

sociální zabezpečení jako součást sociální politiky a jako prostředek k uskutečňování jejích úkolů a cílů = soubor institucí, zařízení a opatření, jejichž prostřednictvím a pomocí se uskutečňuje předcházení, zmírňování a odstraňování následků sociálních událostí občanů

v různých zemích má různý obsah – liší se charakterem, formou, cíli i náplní, vymezením okruhu sociálních událostí

užší pojetí – sociální zabezpečení se omezuje pouze na důchodové zabezpečení a sociální služby,

v širším pojetí zahrnuje péči o zdraví (léčebnou i preventivní), zabezpečení při dočasné neschopnosti pro nemoc a úraz, zabezpečení matek v případě těhotenství a mateřství, pomoc při výchově dětí v rodině, zabezpečení při invaliditě a ve stáří, zabezpečení rodinných příslušníků a pozůstalých a zabezpečení v nezaměstnanosti

7. Sociální zabezpečení jako základ sociální politiky

Igor Tomeš:

Sociální zabezpečení je souhrnné označení pro všechny sociální instituce poskytující občanům radu (poradenství), ochranu (prevenci), materiální (věcná) a peněžní plnění (dávky), služby a azyl (ústavní péči) k uspokojení jejich sociálních (společností uznaných) potřeb.

7. Sociální zabezpečení jako základ sociální politiky

	sociální pojištění	státní sociální podpora	sociální pomoc
typ řešené sociální situace	situace, na které se lze dopředu připravit odložením své kupní síly	situace, které jsou na základě určitého společenského konsensu uznány za zřetele hodné, kdy je účelné rodinu podpořit	situace, které občan není schopen řešit sám nebo s pomocí vlastní rodiny – hmotná nouze, sociální nouze, sociálně právní ochrana
způsob financování	sociální pojištění	daně	daně
administrace (organizační zabezpečení)	ČSSZ, ÚP ČR, zdravotní pojišťovny	ÚP ČR	ÚP ČR, samospráva, ORP, NNO, ...

7. Sociální zabezpečení jako základ sociální politiky

situace – sociální pojištění	sociální dávka	administrace
stáří invalidita	starobní důchod invalidní důchod	ČSSZ
ztráta partnera	vdovský, vdovecký, sirotčí důchod	ČSSZ
nemoc (dlouhodobé) ošetřování, mateřství, těhotenství otcovská poporodní péče	nemocenská, (dlouhodobé) ošetřovné, peněžitá pomoc v mateřství, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a v mateřství, otcovská poporodní péče	ČSSZ
nemoc, těhotenství, mateřství, porod	zdravotní péče (věcná dávka)	zdravotní pojišťovny
ztráta zaměstnání	podpora v nezaměstnanosti rekvalifikace (věcná dávka)	ÚP ČR
pracovní úraz nemoc z povolání	renta	Česká pojišťovna, a.s. Kooperařiva a s

7. Sociální zabezpečení jako základ sociální politiky

situace – státní sociální podpora	sociální dávka	administrace
narození dítěte	porodné	ÚP ČR
péče o dítě do 4 let věku	rodičovský příspěvek	ÚP ČR
výchova a příprava dítěte na povolání	přídavek na dítě	ÚP ČR
vysoké náklady související s bydlením	příspěvek na bydlení	ÚP ČR
úmrtí	pohřebné	ÚP ČR

7. Sociální zabezpečení jako základ sociální politiky

situace – sociální pomoc	sociální dávka	administrace
HMOTNÁ NOUZE		
nízký příjem	příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení, mimořádná okamžitá pomoc	ÚP ČR
SOCIÁLNÍ NOUZE		
neschopnost zajistit si základní životní potřeby z důvodu věku, nepříznivého zdravotního stavu, ...	dávky pro osoby se zdravotním postižením (příspěvek na mobilitu, příspěvek na úpravu bytu)	ÚP ČR
	sociální služby (věcná dávka)	stát – příspěvek na péči (ÚP ČR), dotace poskytovatelům soc. služeb (MPSV) samospráva – příspěvky poskytovatelům soc. služeb klient – pobyt, strava, peč. služba zdr. pojišťovny – ošetř. péče NNO, obch. spol., FO ESF sponzorské dary

7. Sociální zabezpečení jako základ sociální politiky

situace – sociální pomoc	sociální dávka	administrace
SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANA		
neschopnost zajistit si vymahatelnost práv v sociální oblasti	sociální služby	obce s rozšířenou působností

3. pilíř	sociální dávka	administrace
doplňkové důchodové spoření (penzijní připojištění se státním příspěvkem)	penze	penzijní společnosti (penzijní fondy)

7. Sociální zabezpečení jako základ sociální politiky

determinanty:

- ❑ **demografický vývoj**

porodnost, stárnutí populace

- ❑ **ekonomické a sociální faktory**

HDP, ceny, rozložení mezd, vývoj nezaměstnanosti, zdravotní stav obyvatelstva

- ❑ **společensko-politické faktory**

programové prohlášení vlády, programy politických stran, sociální smír, kolektivní vyjednávání

- ❑ **mezinárodní faktory**

členství v EU, mezinárodní závazky (Evropská sociální charta)

7. Sociální zabezpečení jako základ sociální politiky

Vývoj počtu živě narozených dětí - skutečnost vs. projekce

